

Oddvar Fiskesjö
Enhetschef
044-309 34 32
Oddvar.Fiskesjo@skane.se

YTTRANDE

Datum 2015-12-22
Dnr 1504060

1 (2)

Per e-post till
m.registrator@regeringskansliet.se
kopia till
christina.leideman@regeringskansliet.se
(ert dnr M2015/04155/Mm)

Remiss. Europeiska kommissionens förslag till meddelande om cirkulär ekonomi

Miljö- och energidepartementet har remitterat Europeiska kommissionens förslag till meddelande om cirkulär ekonomi ”Closing the loop’ An EU action plan for the Circular economy” COM(2015)614/2 (”förslaget”). Vidare har remitterats ändringar i flera olika avfallsdirektiv.

Region Skåne välkomnar att förslaget har ett brett angreppssätt på vatten, näringsämnen, råvaror och kompetens och inkluderar åtgärder för design, produktion, konsumtion, avfallsåtervinning, upphandling och utbildning (avsnitt 1-4). Ambitionen med förslaget är god och redovisade prioriteringar (avsnitt 5) är relevanta. Tidplanen i bilagan tydliggör föreslagna åtgärder och förenklar uppföljningen. Vi välkomnar också det viktiga uppföljningsarbete som föreslås i avsnitt 7.

Region Skåne är övertygat att en övergång till cirkulär ekonomi skapar innovationer som innebär ökat företagande och nya jobb, och har därför i linje med det regionala utvecklingsansvaret börjat fördjupa sig i flera av frågorna. Till exempel vill vi sluta kretsloppet genom att utveckla biogasens potential och regionala handlingsplaner för till exempel bioekonomi, livsmedel och kemikalier är under utarbetande. Region Skåne kan därför av egen erfarenhet konstatera att förslagets tidsplan är mycket ambitiös. Hinder och utmaningar adresseras visserligen i förslaget, men vi tror att föreslagna initiativ, lagar och lagändringar kan dra ut på tiden, varför tidplanen löpande kan behöva ses över och kommuniceras.

Region Skåne bedömer omställningen till en cirkulär och biobaserad ekonomi som nödvändig varför vi på europeisk, nationell och regional nivå förväntar oss en hög genomförandekapacitet i den mängd initiativ, satsningar och lagförslag som enligt förslaget skall utarbetas de närmsta

åren. Vi tror det är viktigt att graden av frivillighet inte är för hög, särskilt när det gäller de mest onödiga och farliga ämnena och produkterna på marknaden, om vi ska kunna ta steg framåt.

Förslaget berör på flera ställen frågan om finansiering, men vi tror ändå att EU i högre grad gemensamt måste adressera de initiala kostnaderna för detta systemskifte, så att det inte landar på enskilda företag eller medlemsländer att ta dessa kostnader. Förslaget lutar sig till stor del på nationella, frivilliga åtgärder, till exempel beskattning av miljöskadliga produkter, vilket vi dock tror är en mycket osäker och ojämn väg framåt. En omställning kommer också att kräva gemensamma, bindande beslut.

Kommissionen talar om avfallstrappan där det förebyggande arbetet är steg nummer ett. Det remitterade materialet fokuserar dock nästan helt på avfall och återvinning. Kommissionen konstaterar att plånboken i hög grad styr människors handlande men vi menar att det också måste vara enkelt att göra rätt. Region Skåne menar att kommissionen för att stärka det förebyggande steget bör överväga styrmedel som tar bort de mest onödiga och farliga ämnena och produkterna från marknaden så att de inte är möjliga att välja trots att de är billiga i en linjär ekonomi.

Detta hänger också samman med den globala kontexten. Förslaget har en stor brist i att det inte i högre grad berör import till EU. Endast mycket översiktligt nämns den globala dimensionen men en mycket stor del av onödiga och farliga ämnen och produkter framställs ju i andra länder och uppstår sedan som avfall hos oss. Därför måste kraftfulla styrmedel riktas också mot importerade, miljöfarliga och linjärt designade produkter och ämnen. Sådana styrmedels kompatibilitet med rådande internationella handelsavtal måste analyseras och åtgärdas.

Region Skåne lämnar inga synpunkter på de specifika förslagen till ändringar av de olika avfallsdirektiven som också remitterats.

Avslutningsvis vill Region Skåne framhålla att vi fortsatt är mycket intresserade av att på olika sätt aktivt medverka i arbetet med Europas och Sveriges omställning till en cirkulär ekonomi.

Thomas Hansson
Ordförande

Mikael Stammering
Utvecklingsdirektör